

JAARVERSLAG

 2010

STICHTING VOOR
VOORTGEZET
VRIJESCHOOL ONDERWIJS NH

JAARVERSLAG

2010

STICHTING VOOR
VOORTGEZET
VRIJESCHOOL ONDERWIJS NH

Inhoud

Organisatie	6
Ontwikkelingen	8
De dagelijkse praktijk op de scholen Geert Groote College <i>Amsterdam</i>	10
De dagelijkse praktijk op de scholen Adriaan Roland Holtschool <i>Bergen</i>	12
De dagelijkse praktijk op de scholen Rudolf Steinerschool <i>Haarlem</i>	16
Bestuursniveau van de stichting	20
Personeelbeleid	22
Financiën	24
Jaarverslag 2010 vastgesteld 21 januari 2011 Raad van Toezicht	26
Jaarrekening	30
Namen en adressen	35
De IDU tabellen	36

Colofon

Tekstbijdragen	Harold Ansink Gerda Broekhof Freek op 't Einde Sid Hesterman Maarten Roest Crollius Ludwika Kowalewska Ewoud de Jong Marieke van Diepen Nina Kivit Gwynedd Altenburg
Foto's	Eloy Bruins Freek op 't Einde Carmen van Vught
Eindredactie	Harold Ansink
Opmaak	werkbeeld, eloy bruins

Omhoog!

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van de Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland. Formeel is deze stichting een school met drie vestigingen: het Geert Groote College Amsterdam, de Adriaan Roland Holtschool te Bergen en de Rudolf Steiner-school in Haarlem.

In 2010 heeft onze stichting een enorme slag gemaakt: de meeste afdelingen zijn inmiddels geen zwakke afdelingen meer, er zit nog meer in dat vat; het kwaliteitsbeleid heeft vorm gekregen, er is meer samengewerkt tussen de drie vestigingen en de visie op vrijeschoolonderwijs is scherper geworden. Er is meer grip op de financiële situatie van de stichting. Natuurlijk leest u in dit verslag ook over de resultaten van de leerlingen en over personele ontwikkelingen; daarnaast vindt u de financiële verantwoording van de stichting over het boekjaar 2010.

Dit verslag is de horizontale en de verticale verantwoording over 2010: enerzijds het financiële jaarverslag, anderzijds een maatschappelijke verantwoording.

Ik wens u veel leesplezier.

*Harold Ansink, bestuurder
16 juni 2011*

Organisatie

Kernactiviteit *De kernactiviteit van de stichting is het verzorgen van onderwijs op basis van de pedagogische beginselen van Rudolf Steiner, resulterend in de afsluitingen IVO-MAVO (VMBO-t), HAVO en VWO, in de regio's Amsterdam, Haarlem en omstreken en Noord-Holland Noord.*

De leerlingen worden gestimuleerd om 'te worden wie zij zijn'. Daarmee wordt bedoeld: de talenten die in de leerling aanwezig zijn, worden gestimuleerd en de leerling wordt cognitief, emotioneel en wilsmatig aangesproken om zich te ontwikkelen. Van de docenten wordt daarom verwacht dat zij – ook bij de cognitieve vakken – kunstzinnig onderwijs geven, dat wil zeggen met creativiteit hun lessen zo vorm geven dat de leerlingen en de klas in vorm en inhoud krijgen aangeboden wat nodig en actueel is. Je kan ook zeggen: het is leuk om op de vrijeschool les te krijgen van gemotiveerde, creatieve leerkrachten.

Doelstelling In de statuten van de school staat het volgende te lezen:

'De stichting heeft ten doel het geven of doen geven van Voortgezet Vrijeschoolonderwijs volgens pedagogische beginselen van Rudolf Steiner zoals deze zijn neergelegd in diens pedagogische en antroposofische geschriften.

De Stichting streeft ernaar, de relatie tussen de door haar geëxploiteerde scholen en de maatschappij te regelen in de zin van het navolgende citaat van Rudolf Steiner: 'Men dient niet te vragen: 'wat moet de mens weten en kennen voor de bestaande orde?' Maar: 'wat is in de mens in aanleg aanwezig en wat kan in hem ontwikkeld worden?'. Dan zal het mogelijk zijn de sociale orde steeds nieuwe krachten toe te voeren uit de opgroeiende generatie' (Opstel 'Vrije school en Driegeleding', 1919). Het onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarde zoals die leven in de samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.'

Juridische structuur Het stichtingsbestuur beheert drie gelijkwaardige functionerende vestigingen, met als administratieve hoofdvestiging het GGCA.

Sinds 1 februari 2009 wordt de stichting geleid door een Algemeen

directeur/ bestuurder (verder te noemen: de bestuurder), die in overleg met de rectoren van de vestigingen de lijnen uitzet en het financiële beheer vormgeeft. Dit overleg vindt plaats in het zogenoemde platform. Elk van de vestigingen heeft een eigen vorm van een relatief 'platte' organisatie, van waaruit de rector de opdracht heeft om de gezamenlijke belangen in onderlinge afstemming binnen het platform te behartigen. De relatie met de medezeggenschapsraad wordt door de bestuurder verzorgd. De uitvoering van de klachtenprocedures, die in hoofdlijnen voor de vestigingen dezelfde zijn, vindt zoveel mogelijk plaats op de vestigingen; in tweede instantie kunnen klachten bij de bestuurder worden gedeponeerd.

De drie vestigingen dragen een eigen financiële verantwoordelijkheid binnen het financieel kader van de stichting. Via een verdeelsleutel, vastgelegd in het 'Financieel reglement', wordt de ontvangen subsidie verdeeld.

Verantwoording en toezicht Scholen leggen op diverse niveaus verantwoording af; binnen de scholen is het de medezeggenschapsraad die mede advies- en instemmingsrecht heeft op beleidsbeslissingen - zowel vooraf als achteraf. In het good governance model is het interne toezicht op financieel en inhoudelijk gebied in handen gelegd van een Raad van Toezicht, en het externe toezicht vanuit de overheid vindt plaats door de inspectie voor het onderwijs. Met alle drie deze instanties heeft binnen onze stichting de bestuurder contact.

Teneinde de verantwoording in lijn te brengen met de vernieuwde structuur van de stichting, is de medezeggenschapsstructuur gewijzigd. In het verleden was de MR een afgeleide van de vestigings-MR. In de nieuwe organisatie is dat andersom: de MR is de leidende raad. De Vestigingsraden zijn deelraden als bedoeld in de Wet op de Medezeggenschap Scholen (WMS). Dat neemt overigens niet weg dat de VMR's buitengewoon belangrijke instanties zijn omdat daar het beleid van de rectoren van de vestigingen wordt getoetst.

Het jaarverslag van de Raad van Toezicht is integraal in dit jaarverslag opgenomen.

Over de contacten met de inspectie in 2010 kunt u een aparte paragraaf lezen.

Ontwikkelingen

In 2010 hebben de drie vestigingen van de stichting en de stichting zelf een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt op tal van gebieden: de oordelen van de inspectie van het Onderwijs zijn berzien; er is veel werk gemaakt van de ontwikkeling van het onderwijs, zowel inhoudelijk als pedagogisch/ didactisch; er is op alle scholen een nieuwe keuze gemaakt voor meer homogeen samengestelde klassen; de medezeggenschap krijgt, als onderdeel van de horizontale verantwoording, steeds meer reliëf en er is meer zicht gekomen op de financiële organisatie van de stichting. Mede daardoor zijn er in 2010 ook plannen ontwikkeld die zich in de komende jaren moeten bewijzen.

Inspectieoordeel In december 2008 is door de Inspectie het oordeel uitgesproken dat de HAVO- en VWO-afdelingen van de scholen het predicaat ‘zwak’ verdienden. Dat oordeel was gebaseerd met name op een te groot verschil tussen Schoolexamencijfer en Centraal examencijfer (CE) en het verschil tussen het gemiddelde CE op school en landelijk. Inmiddels is er zeer veel energie in dit gegeven gestoken en zijn de scholen bijna uit de rode cijfers; alleen de VWO-afdeling in Haarlem en de HAVO-afdeling in Bergen zijn nog zwak, waarbij een stijgende lijn te zien is en in elk geval Haarlem in 2011 geen aangepast arrangement meer zal hoeven te hebben.

Omgaan met ouderbijdragen Dankzij de bijdragen van ouders zijn wij in staat om ons onderwijs vorm te geven op de manier die aansluit bij onze visie: wij geven relatief veel geld uit aan hoogwaardig lesmateriaal in de handvaardigheidsvakken (hout, metalen, handwerkattributen) en aan het onderhoud van onze schoolgebouwen. Het is bijzonder prettig om te merken dat ouders het, net als wij, belangrijk vinden dat deze zaken in stand kunnen blijven. De hoogte van de ouderbijdragen en de verantwoording daarvan vindt plaats op vestigingsniveau, in de Vestigingsmedezeggenschapsraden. Die keuze is expliciet gemaakt omdat de drie vestigingen een deels verschillend lesplan hebben – met verschillende vakken – en zeer uiteenlopende huisvestingsvragen.

Leerplanontwikkeling De docenten van de drie vestigingen komen twee maal per jaar bij elkaar in een bovenschoolse werkconferentie. Tijdens deze werkconferenties wisselen de collega’s hun ervaringen in de dagelijkse schoolpraktijk uit, en worden onderwijskundige beleidspunten die op bovenschools niveau ingevuld worden besproken en van concrete voornemens voorzien. Zo is in 2010 gesproken over de het type leerling dat op onze scholen rondloopt – overigens is dat natuurlijk niet in een enkel woord te van-

gen! – en is er een verband gelegd tussen het vrijeschoolonderwijs en de tijdgeest. Deze gesprekken moeten er toe leiden dat er per vak, per leerjaar, wordt vastgelegd wat er wanneer, en hoe gebeurt. Dat is overigens op de drie vestigingen verschillend; het waarom is echter in alle gevallen het zelfde: omdat wij als Vrijeschool iets extra’s willen bieden in de ontwikkeling van onze leerlingen: naast cognitief ook in het persoonlijke en in de kunstzinnige vermogens.

Differentiëren en homogeniseren Een onderdeel van het denken over de beste manier om onze leerlingen onderwijs te bieden is het gesprek over onderwijs in niveaugroepen of in heterogene klassen. Wij hebben inmiddels de keuze gemaakt om leerlingen meer op intellectueel niveau in te delen. Op die manier kunnen wij beter inspelen op hun leer- en ontwikkelingsvragen. In de praktijk betekent dit, dat er in de zevende klassen (onze brugklas) meer homogeen samengestelde klassen starten: hetzij op één niveau, zoals HAVO, hetzij als ‘dakpan’: VMBO-t/HAVO, HAVO/VWO enzovoort.

Medezeggenschap en verantwoording Het is van groot belang dat alle betrokkenen bij de school zich gezien en gehoord weten. Op de drie vestigingen zijn al enige jaren goed functionerende vestigingsmedezeggenschapsraden (VMR). De bovenschoolse medezeggenschapsraad (MR) heeft in 2010 nieuwe reglementen vastgesteld voor de VMR, teneinde een duidelijke scheiding te maken tussen welke verantwoordelijkheden waar liggen: waarover wordt op stichtingsniveau beslist, waarover op vestigingsniveau, en op welke wijze heeft de medezeggenschap dan plaats: wat behoeft instemming, wat behoeft advies, en van welk der geledingen. De school zal er van profiteren als deze processen goed verlopen. In 2011 hopen we de bovenschoolse MR met volledige bezetting te kunnen begroeten. Ten aanzien van de horizontale verantwoording is in 2010 besloten aansluiting te zoeken bij het landelijke project Vensters voor Verantwoording, een initiatief van de VO-raad. Via Vensters laten de meeste scholen in Nederland zien hoe zij ervoor staan op organisatorisch en natuurlijk onderwijskundig gebied.

Communicatie De drie vestigingen hebben in 2010 allen een nieuwe website gelanceerd; ook bovenschools is er een website, met globale informatie over de stichting. Het nieuwe beeld van de vestigingen sluit beter aan bij wat zij willen uitstralen. Kijk op www.ggca.nl, www.rudolfsteinerschoolhaarlem.nl en op www.arh.nl.

Samenwerken De onderlinge samenhang tussen de vestigingen wordt stapje voor stapje concreter. Naast de twee werkconferenties met alle leerkrachten – in 2010 over de karakteristieken van de leerlingen, en over de onderwijsvisie van de stichting – komen de zorgcoördinatoren en de examencoördinatoren nu geregeld samen, hebben de roostermakers overleg en vindt ook het administratief overleg nog steeds zeswekelijks plaats.

GGC	aantal kandidaten		gezaakt	% geslaagd
	geslaagd	gezaakt		
vmbo	51	48	3	94,1
havo	46	43	3	93,5
vwo	35	33	2	94,1

ARH	aantal kandidaten		gezaakt	% geslaagd
	geslaagd	gezaakt		
vmbo	51	51		100
havo	29	25	4	86,2
vwo	18	14	4	77,8

RSH	aantal kandidaten		gezaakt	% geslaagd
	geslaagd	gezaakt		
vmbo	60	60		100
havo	46	43	2	93,5
vwo	20	19	1	95

totaal	aantal kandidaten		gezaakt	% geslaagd
	geslaagd	gezaakt		
vmbo	162	159	3	98,1
havo	121	111	10	91,7
vwo	73	66	7	90,4

Het Geert Groote College *Amsterdam*

De dagelijkse praktijk op de scholen

Inspectieoordeel In november heeft de Inspectie van het Onderwijs de school bezocht teneinde de kwaliteit van de lessen en de opbrengsten opnieuw te beoordelen. Uit dit onderzoek is vast komen te staan dat het Geert Groote College Amsterdam geen aangepast arrangement meer behoeft, met andere woorden geen zwakke school meer is. Een traject van twee jaar heeft tot dit resultaat geleid.

Dam-tot-Damloop Een opvallende activiteit van het Geert Groote College was in 2010 deelname aan de Dam tot Dam loop. 28 leerlingen en collega's hebben de tien mijl tussen Amsterdam en Zaandam afgelegd met zeer uiteenlopende snelheden. Voorafgaand aan dit sportieve staaltje is diverse malen samen getraind, zodat allen goed voorbereid aan de start konden verschijnen.

ICT In de school zelf is de ICT-infrastructuur verder verbeterd: de bestaande computerlokalen hebben nieuwe inrichting gekregen en er is een extra computerlokaal bijgekomen. Ook zijn er tien extra PC's en behoefte van dyslectische leerlingen aangeschaft. Er zijn vier smartboards in lokalen geplaatst.

De gevel waaraan de computerlokalen grenzen is uitgerust met zonwering.

Compositieproject met ASKO-Ensemble In de vaklessen muziek in klassen 10 en soms ook 11 wordt er lang gewerkt aan een eigen compositie die uiteindelijk wordt uitgevoerd en opgenomen door het gerenommeerde moderne muziek Asko-ensemble. De leerlingen leren in de lessen hoe ze voor verschillende orkestinstrumenten kunnen schrijven, hoe dit te noteren samen te brengen in een partituur. Tijdens een repetitie met het ensemble krijgen ze van de musici nog tips om hun werk te verbeteren waarbij ze dan door het stuk live te horen ook weer op nieuwe ideeën kunnen komen. Hierdoor kunnen ze ook daadwerkelijk kennis maken met

hoe het er nu echt aan toe gaat in deze klassieke muziekwereld. Er wordt dan bijvoorbeeld gesproken over specifieke speeltechnieken, dynamische benamingen en wijze van repeteren die ze vaak nog nooit eerder hebben mee gemaakt. Het contact tussen de leerlingen en de musici van dit ensemble zorgt telkens weer voor een verfrissende wisselwerking. De musici die met veel geduld de leerlingen proberen te helpen en de leerlingen die hen dan weer aan het denken zetten door hun gekke maar vaak zo logische vragen. Ook in 2010 hebben 25 leerlingen van het Geert Groote College meegedaan aan het project; in april zijn de composities uitgevoerd.

Huisvesting In 2010 is een prijsvraag uitgeschreven voor de uitbreiding die we graag aan ons gebouw willen doen. Tien architectenbureaus hebben zich gemeld, waarvan er drie een ontwerp hebben mogen indienen. Uit die drie ontwerpen is het plan van SeARCH gekozen. In 2011 zal worden uitgewerkt hoe dit plan zijn beslag zal kunnen krijgen, en hopelijk kan in de zomer van 2012 gestart worden met de bouw zelf.

Samenwerking Met name op bestuurlijk niveau is veel samengewerkt in de stad. Zie daarvoor het hoofdstukje Bestuur. De rector, Maarten Roest Crollius, overlegt zeer geregeld met de rectoren van een aantal scholen in Amsterdam-Zuid; daarnaast is hij actief in het overleg met de vrije basisscholen in Amsterdam en Amstelveen en met de andere toeleverende vrije basisscholen.

Horizontale verantwoording In Amsterdam hebben alle VO scholen samen afgesproken om via Vensters voor Verantwoording, een initiatief van de VO-raad, de horizontale verantwoording te organiseren. In december is de website gevuld, waardoor begin januari 2011 de school 'in de lucht' is gegaan op www.schoolvo.nl.

Periode Nederlands Poëzie in de zevende klas

De laatste periode in de zevende klas was een periode poëzie. Als je net als ik van dichtten houdt, vind je dit waarschijnlijk een erg leuke periode.

We leerden verschillende vormen van gedichten maken. Als huiswerk kregen we dan de opdracht om een gedicht te maken met de dichtvorm die we die dag geleerd hadden. De volgende dag gingen we dan in een kring zitten en de gedichten aan elkaar voorlezen. Ik genoot er altijd van om te horen wat iedereen geschreven had, en er zaten soms echt ontzettend mooie dingen bij. Soms schreven we in plaats van gedichten ook korte stukjes, zoals een verslag over de eerste week in de zevende klas.

We kregen ook een keer de opdracht om een gedicht over een klasgenoot te maken, waarin je diegene vergeleek met een plant, dier of voorwerp. (Gwynedd is als een wekker; meestal stil, maar op precies het juiste moment laat ze van zich horen.) Ik vond dit zelf een erg bijzondere opdracht, want het was leuk om te horen waar iedereen mee vergeleken werd. Een andere opdracht die we kregen was een gedicht schrijven over de klas, maar dan in de vorm van een VOC-

Gwynedd getekend door
Klaasgenoot Erik-Jan

schip. Je moest dan ook jezelf een plek geven op dat schip (bijvoorbeeld matroos of kok) en zo jouw eigen rol in de klas beschrijven. (Ik vind het best een leuke trip, want ik zit ook op het schip. Ik ben slechts een simpele matroos, maar toch ook niet nutteloos.) Dit was best een moeilijke opdracht, maar het leverde wel prachtige gedichten op. Ik vind dat dit een typische opdracht is voor een Vrije School.

Op een van de laatste dagen van de periode was het heel warm weer. Na lang zeuren mochten we buiten een watergevecht houden met flesjes. Het werd een enorme chaos, en iedereen was kletsnat, maar toch was het heerlijk. We moesten toen buiten in de zon gaan zitten om op te drogen en een verslag te schrijven over het watergevecht. Deze opdracht hoorde niet echt bij de periode, maar het was toch goed om de klas hechter te maken.

Bij de meeste periodes heb je een periodeschrift, maar bij deze kregen we een mooie map met hoezen, waar we alle gedichten in konden bewaren.

Gwynedd Altenburg, klas 8b

De Adriaan Roland Holtschool *Bergen*

ARH 3.0 Sinds de afbouw van het dertiende jaar is de school zoekende naar de juiste balans tussen identiteit en examenvoorbereiding. Ieder jaar werden kleine stappen gezet. ARH 3.0 is een werktitel voor een inhoudelijke sprong die de school nieuwe stevigheid moet bieden, geïnspireerd op een ontwikkeling die door de IONA-stichting in gang is gezet. Kernpunt is de homogenisering van de klassen waarmee veel huidige problemen kunnen worden opgelost. 2010 was een voorbereidend jaar voor deze nieuwe impuls; deze is door alle belangengroepen positief ontvangen: huidige en toekomstige ouders, basisscholen en collega's.

Teamleiders/ middenkader In het verlengde van ARH 3.0 was behoefte aan nieuwe stevigheid in de aansturing van de school. Het principe dat afspraken nagekomen moeten worden heeft prioriteit, zeker in een organisatie die in een veranderingsproces zit. Het is

geen zaak om de autonomie van de docenten weg te nemen, maar wel om de kwaliteit te borgen en om als groep vanuit een leidend principe te werken.

Dornach Antroposofie is een innerlijke scholingsweg. De school is in de afgelopen jaren alleen maar gegroeid waarmee er heel veel nieuwe mensen in school zijn komen werken, veelal onbekend met de vrijeschool en haar achtergrond. Om een nieuwe impuls aan te brengen konden docenten mee voor een studiereis naar Dornach, om daar lezingen te volgen, en ook om de sfeer te proeven, het gebouw te bekijken, kortom, om geïnspireerd te worden. Maar liefst 70% van het college heeft deelgenomen. Het grote voordeel is dat identiteitsthema's vanuit bewustzijn worden besproken, niet vanuit dogma. De reis, toch een hele investering, heeft hiermee een enorm rendement opgeleverd.

Die Zauberflöte

Halverwege de tiende klas tijdens muzikles werd ons verteld over het idee van het uitvoeren van Die Zauberflöte door onze klas in plaats van het elfde klas eindtoneelstuk. Sommige mensen hadden er niet meteen een mening over, anderen waren er vanaf het begin al tegen en enkelen schreeuwden vanaf het begin al van ja. Ik behoorde tot die laatste groep. Het leek mij ontzettend spannend en superleuk om zoiets groots op te zetten met je klas.

Toen we een dvd van de uitvoering hadden bekeken was ik al meteen verliefd op de rol van de Koningin van de Nacht. Ik had al helemaal zin om die gemene rol te spelen. Meteen vertelde ik dit aan onze muziekleraar Pieter-Jan Olthof en toen hij keek wat mijn bereik was, was het eigenlijk toeval dat ik ook werkelijk zo hoog kon. Hoe dichterbij de uitvoering van de opera kwam, hoe meer de klas zich ervoor begon in te zetten. Mensen gingen na schooltijd nog verder aan kostuums en het decor, en in de pauzes werden nog muziekstukken geoefend. De dagen vlak voor de uitvoering heb ik ervaren als zeer drukke dagen. Veel mensen waren hun stem kwijt, waaronder ik, en zangers liepen voortdurend rond met water, keelsnoepjes, sjaals en keelspray. De allerlaatste dingen aan decor en kostuums werden nog geregeld. Mensen waren keihard aan het werk, en enkelen konden niets meer uitvoeren omdat ze het niet meer zagen zitten. Men vroeg zich af waarom ze er in hemelsnaam aan het hele project waren begonnen.

Toen de uitvoeringen eenmaal begonnen wist iedereen het weer. Omdat het kon! De generale was niet geheel volgens plan gegaan, maar dat is nou eenmaal traditie. De première verliep op een paar schoonheidsfoutjes na vlekkeloos en de reacties die we erop kregen waren ontelbaar.

Marieke van Diepen

De Adriaan Roland Holtschool *Bergen*

Samenwerkingsproject met de Zwarte Schuur 'de Agenda'

Bergen doet veel aan kunst en cultuur. Soms doet zich de gelegenheid voor om met een lokale culturele instelling op te trekken. En voor het tweede jaar hebben we samengewerkt met de Zwarte Schuur, een alternatief filmhuis dat ook zelf producties maakt. Leerlingen met filmambitie hebben deelgenomen aan een samenwerkingsproject tussen drie scholen, waaronder de ARH, met als resultaat de film 'de Agenda'.

Cursus Rosalind Veltman Een kernpunt in onze identiteit is de persoon die voor de klas staat. Om collega's hierin te kunnen ondersteunen is de cursus 'Performance voor de klas' aangeboden, verzorgd door Rosalind Veltman; een cursus die docenten heel praktisch leert hoe je als persoonlijkheid en als een soort acteur voor de klas kunt staan. Erg succesvol, vooral door het praktisch nut.

Afscheid 8d De Ambachtelijke stroom is tweejarig. Leerlingen van wie vaststaat dat zij geen VMBO-t diploma zullen halen gaan in het derde leerjaar naar een vakcollege. In juni 2010 hebben we afscheid genomen van de eerste groep die deze route liep. Een zeer waardig afscheid, met veel liefde en betrokkenheid verzorgd door mentor Rebecca Jansen. Deze leerlingen hebben hier een prachtige schooltijd gehad en hebben die tijd heel goed en volwaardig afgesloten. Inmiddels krijgen we feedback van hun huidige opleiding waar ze

in het derde leerjaar zitten. Zij zijn uiterst tevreden over deze groep. Ze munten uit in hun sociale gedrag en de inzet die ze plegen voor hun werkzaamheden.

Waardig afscheid VMBO De afgelopen jaren neemt het aantal leerlingen dat na de 10e klas niet doorgaat naar de HAVO, toe. Het blijkt dat een HAVO-diploma er niet inziet en dat zij het beste door kunnen leren binnen het mbo. In het verleden ging het om een klein aantal leerlingen. Er werd niet echt stilgestaan bij hun vertrek. In 2010 hebben we dat uitdrukkelijk wel gedaan, zodat deze leerlingen goed afscheid hebben genomen en niet het gevoel hebben gehad de school 'via de zijdeur' te hebben verlaten. Dit zal in de komende jaren nog verder uitgebouwd worden.

PR Door een hogere uitstroom na 10 en het verlies van de 13e klas neemt het leerlingaantal heel drastisch af. Het aantal aanmeldingen is de afgelopen jaren stabiel. Maar omdat er meer uitstroom is 'aan de bovenkant' daalt het totaal aantal. Hierdoor wordt de tweede fase moeilijk betaalbaar. Hierdoor is de lat bijgesteld en wel de hoogte in: het doel is 100 leerlingen/ vier klassen. Om dat te bereiken is fors meer geïnvesteerd in PR. Het nieuwe motto is Leren en Inspireren.

Nieuwe website Bij de PR hoort ook een nieuwe website. Deze is in december gelanceerd op het internet: een frisse, facebook-achtige website. Minder tekst, meer beeld.

Met het oog op de toekomst van een EIGENTijdse school

Als lid van de ouderraad heb ik me betrokken gevoeld en ervaren bij de plannen voor een verdere modernisering van onze school. 'Onze school' dat klinkt misschien gek voor mensen die niet (meer) zelf op deze school zitten maar de ouderraad bestaat uit mensen die zich niet alleen door hun eigen kinderen maar ook voor zichzelf verbonden weten met de Adriaan Roland Holtschool. Het is een school die je eigenlijk ieder kind zou gunnen, inclusief dat kind in jezelf...

Al in een vroeg stadium kregen we als raad de gelegenheid om het concept van ARH 3.0 te lezen, van commentaar te voorzien en vragen hierover aan Freek voor te leggen. Het afscheid van de mooie gedachte dat alle kinderen op ieder leerniveau in een gemengde klas zich kunnen en zullen versterken, is ontzettend jammer! En dat doet ook zeer, maar het is ons echt duidelijk geworden dat dit steeds moeilijker houdbaar bleef door de strengere eisen aan de school en de hoge lat voor de landelijke eindexamens. Gelukkig is de school klein en overzichtelijk en heeft de ouderraad er vertrouwen in dat de leerlingen elkaar nog steeds veel zullen ontmoeten en elkaars eigenheid blijven waarderen. Het is voor deze school een grote verandering maar de raad was er unaniem

van overtuigd dat het een heel goede stap is op weg naar nog meer kwaliteit met behoud van de eigenheid die de ARH zo bijzonder maakt.

Ik heb gemerkt dat deze positieve houding van de ouders in de raad, toch een afspiegeling van de meeste ouders die aan deze school verbonden zijn, goed gewaardeerd werd. Wellicht heeft het enthousiasme van de raad ook een aantal nog twijfelende leerkrachten meegekregen in het traject en dat is winst want deze school heeft een meer dan gemotiveerd team van leerkrachten en daar wil je graag iedereen van mee krijgen.

Nu er juist aan bijzondere scholen vanuit overheidswege zoveel eisen worden gesteld kun je beter gaan voor een gedegen aanpak zoals waar nu voor gekozen is. Dat de klassenvertegenwoordigende ouders daarbij zijn gehoord en tijdig werden meegenomen in het proces wekt groot vertrouwen voor het eventueel bijsturen van de daadwerkelijke uitvoering van ARH 3.0 in de praktijk.

*Nina Kivit
Ouderraadlid sinds september 2009*

De Rudolf Steinerschool *Haarlem*

De dagelijkse praktijk op de scholen

Nieuw gebouw In Haarlem is het eerste volledige jaar in de nieuwbouw aan de Engelandlaan gedraaid en ook in de uitbreiding aan de Belgiëlaan. Leerlingen en leerkrachten voelen zich erg thuis in het gebouw. Voor de leerlingen zijn er favoriete plekken waarbij het ook erg fijn is dat de kantine een stuk is uitgebreid. Ook bij tussensuren is dat prettig. De centrale hal met drie trappen maakt veel indruk en als het aan de leerlingen ligt is dat de plek waar het gebeurt. Er wordt veel gebruik gemaakt van de extra zaalruimte aan de Belgiëlaan en de nieuwe lokalen vallen bij iedereen goed in de smaak.

Spaarnestroom en determinatie 2010 was het jaar dat begonnen is met de Spaarnestroom: een VMBO-t opleiding voor leerlingen met een LWO (leerwagondersteuning) beschikking. In een kleinere klas (max. 18 leerlingen) krijgen de leerlingen onderwijs die qua inrichting aangepast is aan deze specifieke leerlingengroep. Mede vanwege het starten van de Spaarnestroom is gekozen voor een andere vorm van indelen van alle 7e klassen; er zijn vanaf het schooljaar 2010 – 2011 klassen voor VMBO-t, VMBO-t/HAVO en voor HAVO/VWO. Op die manier worden leerlingen meer op hun eigen intellectuele niveau aangesproken. Dat is een hele verschuiving t.o.v. de volledig heterogene klassen die we voorheen hadden. De komende jaren moeten de effecten van deze keuze zichtbaar worden.

Vertrek corrector Boeken Michiel Boeken is vanaf 1982 betrokken geweest bij de Rudolf Steinerschool; eerst als docent biologie, en daarna in verschillende andere functies, vooral in de schoolleiding. In de loop van 2010 werd duidelijk dat hij een nieuwe uitdaging aan wilde gaan; hij is daarom nu sinds 1 oktober 2010 directeur van de VO-school op het eiland Saba; de planning was voor één jaar, inmiddels is duidelijk dat dit langer zal gaan duren. Via zijn weblog houdt Michiel de wereld op de hoogte van zijn wederwaardigheden.

Samenwerking Binnen Haarlem en omstreken draagt de Rudolf Steinerschool zijn steentje meer dan bij. In bestuurlijke overleggen, bij het overleg tussen een aantal rectoren van de kleine scholen in de regio en in de samenwerking met de vrijescholen voor primair onderwijs.

*Het is een feest om met deze klas te mogen werken:
De praktische Spaarnestroom*

Enkele jaren van voorbereidend denkwerk, onderzoek en bezoeken aan vrijescholen die al een praktisch gerichte stroom hadden, zijn vooraf gegaan aan het starten van de Spaarnestroom in Haarlem. En dan toch is het een hele verrassing hoe het dan in de praktijk uitpakt. De eerste dag, de eerste les toen ik op het bord schreef wat er die dag op het programma stond, kwam ik er achter waarin deze kinderen nu zo 'praktisch' zijn.

Tussen het rijtje: opening, spreuk, verhaal, stond ook 'praktische zaken' als te behandelen onderdeel. Tijdens het noteren van het rijtje op het bord wendde ik mij gewoonte getrouw tot de klas en vroeg 'Praktisch, jongens, schrijf je dat nu met een c of met een k?' Er volgde een stilte. . . . Daarmee waar er in iedere klas altijd wel enkele leerlingen zitten die smullen van het pre-

cies weten hoe ieder woord gespeld moet worden en die deze kennis ook met een zekere trots presenteren, bleef het in dit geval stil. Tot een van de leerlingen opperde: 'Doe maar een c en een k, dan is het altijd goed.' en nog een tweede toevoegde: 'Het maakt niet uit, we begrijpen wel wat je bedoelt'. Toen was het mij in een klap glas helder, deze kinderen DENKEN praktisch. Zij hebben weinig op met de commissie die om de zoveel jaren besluit dat het woord praktisch met een c of met een k geschreven moet gaan worden. Zij redeneren puur vanuit de bruikbaarheid. Voor mij was het een moment waarop ik beseftte dat we een goede keuze hadden gemaakt met onze praktische didactiek.

Het gaat er niet zozeer om dat deze kinderen nu per se zo handvaardig praktisch zijn, zij leven en handelen vooral vanuit een praktisch denken.

De Rudolf Steinerschool *Haarlem*

De dagelijkse praktijk op de scholen

Leerlingen in de Spaarnestroom zijn, na de eerste spannende tijd die het voor ieder kind is dat naar de middelbare school gaat, tot de plezierige ontdekking gekomen dat zij geholpen worden bij het omgaan met hun problemen op taal en rekengebied. Luisterboeken vergemakkelijken het lezen, een laptop vergemakkelijkt het schrijven. Naast die ondersteuning (prothese) die zij krijgen bij dat wat zij niet kunnen, wordt er volop geoefend op het gebied waar wel hun kwaliteiten liggen. Het schoonschrijven en vormtekenen wordt beoefend als kunstzinnige verrijking van hun mogelijkheden. De druk is er af, schrijven van verslagen is drastisch ingekort en kan zonodig op de laptop. Nu is er rust voor het kunstzinnige, opbouwende, ik-kracht versterkende, schrijven van mooie stukjes tekst.

In de wiskunde zoeken we vooral naar het concreet beleefbare en wordt het abstracte denken nauwelijks aangesproken. Wel 38 - 50 om te beleven dat er nog een wereld van negatieve getallen achter de 0 schuil gaat, maar geen abstracte berekeningen als: $-38 - -50$. Hierdoor krijgen de leerlingen wel dezelfde onderwerpen als alle andere leerlingen in de school, maar omdat zij niet struikelen over abstracte intellectuele obstakels groeit hun zelfvertrouwen met de dag.

Bij het (vreemde) talenonderwijs wordt vooral uitgegaan van het gesproken en voorgescreven woord. Veel spreken en doen en ach-

teraf de regels eruit destilleren. Eerst de vaardigheid goed en veel oefenen en pas later de beschouwing en de benoeming.

In de ambachtelijke periodes wordt zoveel mogelijk de verbinding gezocht met de inhoud van het later in de dag volgende periodeonderwijs. Oost-Europese bietensoep koken als Rusland wordt behandeld. Een echte klok met wijzerplaat construeren als het uur daarna de meetkunde aan bod komt. Een goed werkende brievenweger bouwen in tijden van de mechanicalessen.

Ervaringen tot nu toe wijzen er op dat de leerlingen ervaren dat zij echt wel wat kunnen. Voor sommige kinderen is dat, na jaren met veel RT en oefening op dat waar zij niet goed in zijn, een hele verademing.

Faalangstige kinderen beginnen zich zelfverzekerder te profileren. Zorgelijk ingestelde leerlingen lichten op, hier en daar klinken zelfs wat overmoedige geluiden, maar we staan ook nog maar aan het begin. Realiteitszin moet naar alle kanten nog wat groeien. Wat verder opvalt is dat de kinderen veel steun aan elkaar lijken te ondervinden. De zoektocht voor ons leraren naar een praktische didactische aanpak is een spannende onderneming, met vallen en opstaan en vele verrassingen.

Ewoud de Jong, mentor en coördinator Spaarnestroom

Bestuursniveau van de stichting

Ook in 2010 bestond het bestuur van de stichting uit één persoon, de algemeen directeur/ bestuurder. De belangrijkste beleidspunten van het bestuur waren de verbetering van de onderwijsresultaten en het verzorgen van beleid om dat zo te houden, Kwaliteitsbeleid, Personeelsbeleid, Samenwerking, en het verkrijgen van meer grip op en begrip van de financiën van de stichting.

Samenwerking Vanuit het bestuur is in 2010 verder gewerkt aan het stimuleren van samenwerking. Onder samenwerking wordt verstaan dat je dingen samen doet, met een gemeenschappelijk doel voor ogen, er soms zaken voor elkaar worden opgevangen, het eigen belang niet voorop staat. Er wordt dus niet alleen maar gezellig gepraat, er worden serieuze stappen gezet met en voor elkaar.

Die samenwerking vindt plaats op diverse niveaus:

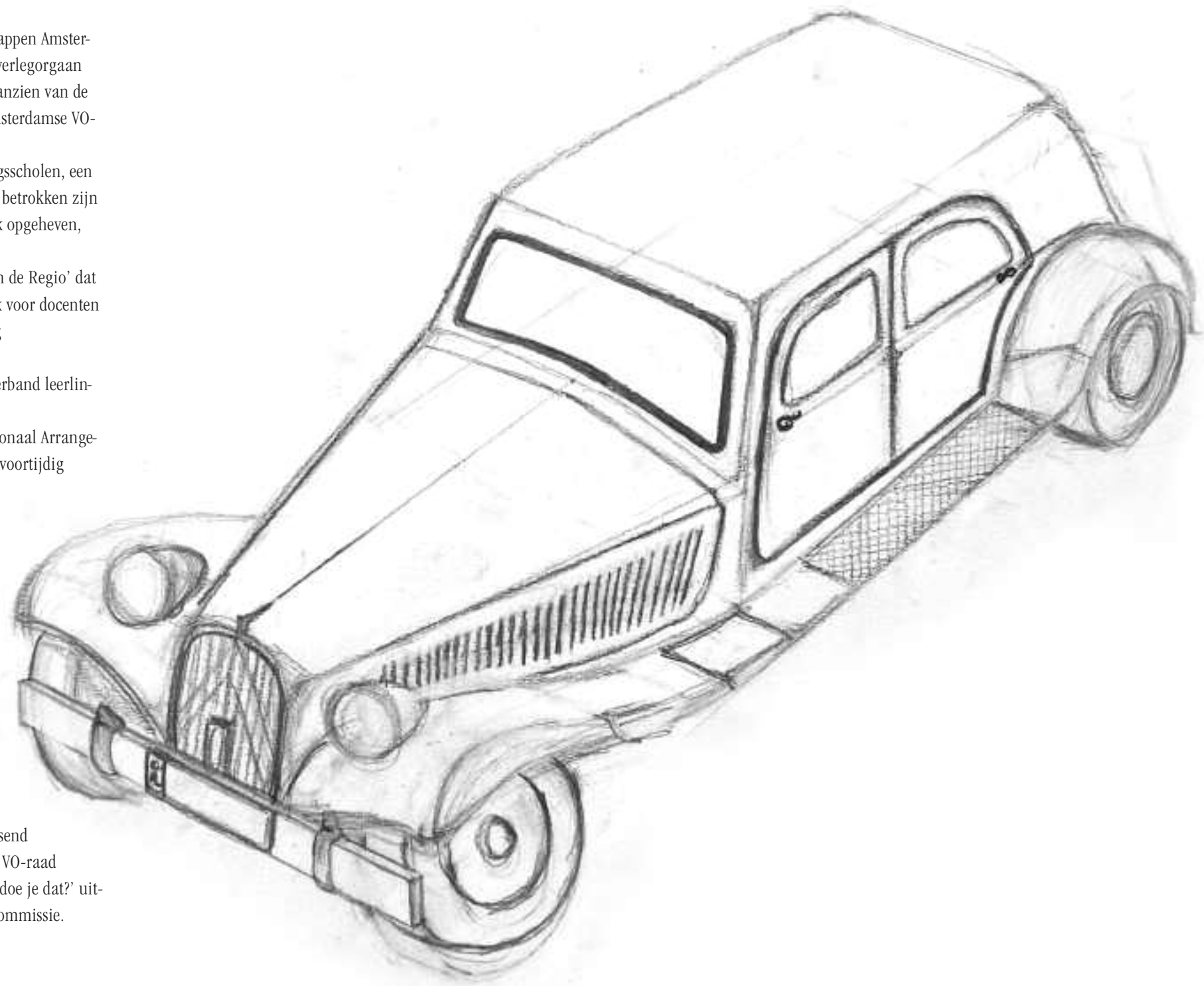
samen binnen de stichting Op allerlei niveaus wordt overlegd, samengewerkt en expertise uitgewisseld: administratief, door de zorgcoördinatoren, de examencoördinatoren en roostermakers, tussen vakgroepen (op werkconferenties en op andere plekken).

samen in de vereniging van vrijescholen Van oudsher hebben de VO scholen een belangrijke rol in de vereniging van vrijescholen. Kennis, expertise en inzet voor de vereniging wordt voor een flink deel ingezet vanuit de VO-scholen. De beeldvorming van vrijescholen in de samenleving is nog steeds wankel, maar daar zit wel een merkbare kentering in.

samen met de andere VO-scholen voor vrijeschoolonderwijs De bestuurders van de vrijescholen voor VO hebben regulier overleg waarbij afspraken worden gemaakt en geconsolideerd: de van oudsher meer vrijblijvende structuur van samenwerken tussen scholen wordt op stichtingsniveau strakker aangehaald. De bestuurder heeft in december 2010 zitting genomen in de stuurgroep van het platformoverleg van de vrijescholen voor VO.

samenwerken in de regio's De vrijescholen nemen, ook in het reguliere circuit, een steeds prominentere plek in: binnen diverse lokale en regionale overlegorganen dragen we een steentje bij. Momenteel vindt bestuurlijk overleg plaats in de volgende groepen:

- OSVO; de Vereniging van Amsterdamse scholen voor VO; voorname agendapunten zijn het Regionale Plan onderwijshuisvesting (RPO), de Kernprocedure aanname brugklasleerlingen – waarin de bestuurder deelneemt aan de stuurgroep – en Passend Onderwijs
- Samenwerkingsverband Brede Scholengemeenschappen Amsterdam; een op initiatief van zes scholen ingericht overlegorgaan waarin deze scholen gezamenlijk optrekken ten aanzien van de plek van brede scholengemeenschappen in het Amsterdamse VO-veld
- In Amsterdam het Netwerk Amsterdamse Opleidingsscholen, een informeel overleg tussen scholen en instituten die betrokken zijn bij een opleidingsschool; begin 2011 is dit netwerk opgeheven, maar de contacten bestaan nog steeds
- In Haarlem deelname aan het overleg ‘Binden aan de Regio’ dat zich bezighoudt met de arbeidsmarktproblematiek voor docenten
- In Haarlem lid van het Regionaal Besturenoverleg
- In Haarlem deelname in het RPO
- In Alkmaar / Bergen lid van het Samenwerkingsverband leerlingenzorg
- In Alkmaar en omstreken deelnemer aan het Regionaal Arrangement, dat zowel de huisvesting als afspraken over voortijdig schoolverlaten behelst
- In Alkmaar en omstreken (Noord-Holland Noord) deelnemer van het Platform Arbeidsmarktproblematiek
- Lid van het bestuur van het Eerste Coöperatief Werkgeversverband voor kleine scholen; de coöperatie is een samenwerking van kleine scholen voor VO, die gezamenlijk binnen de VO-raad een stem geeft aan de belangen van deze scholen
- In 2010 heeft de bestuurder deelgenomen aan een adviescommissie van de VO-raad die het rapport van de Commissie Don over de vermoogenspositie van onderwijsinstellingen van een passend vervolgadvisie heeft gegeven. In januari 2011 is de VO-raad brochure ‘Toekomstgericht financieel sturen, hoe doe je dat?’ uitgekomen, die ruim put uit de adviezen van deze commissie.

Personeelsbeleid

Als werkgever van alle op de drie vestigingen werkzame personeelsleden is de stichting eraan gehouden een eenduidig en consistent personeelsbeleid te hebben. Het opstellen van dit beleid heeft in 2010 een voorzichtige start gekend. In 2011 zal het beleid verder vorm krijgen. Een speerpunt in dat beleid zal het verzuimbeleid zijn.

Er is verdere invulling gegeven aan het invoeren van de functiemix. In de tabel is te zien, waar dat toe leidt. De peildatum van het ministerie is 1-10-2008; deze is daarom in de tabel opgenomen. Het is nog steeds de bedoeling de streefcijfers van de overheid per 1 oktober 2011 te gaan halen.

personele samenstelling per 1-10-2010

	Ggca		Fte		Arh		Rsh		totaal	
functie		Fte		Fte		Fte		Fte		totaal Fte
directie	2	2,0	2	2,0	3	1,5	6	5,5		
teamleiders	3	2,6	2	2,0	3	2,8	8	7,4		
totaal OP	72	48,4	46	35,2	51	33,6	157	118,2		
OOP	18	14,3	18	9,4	13	7,7	49	31,3		
bestuur							1	1		

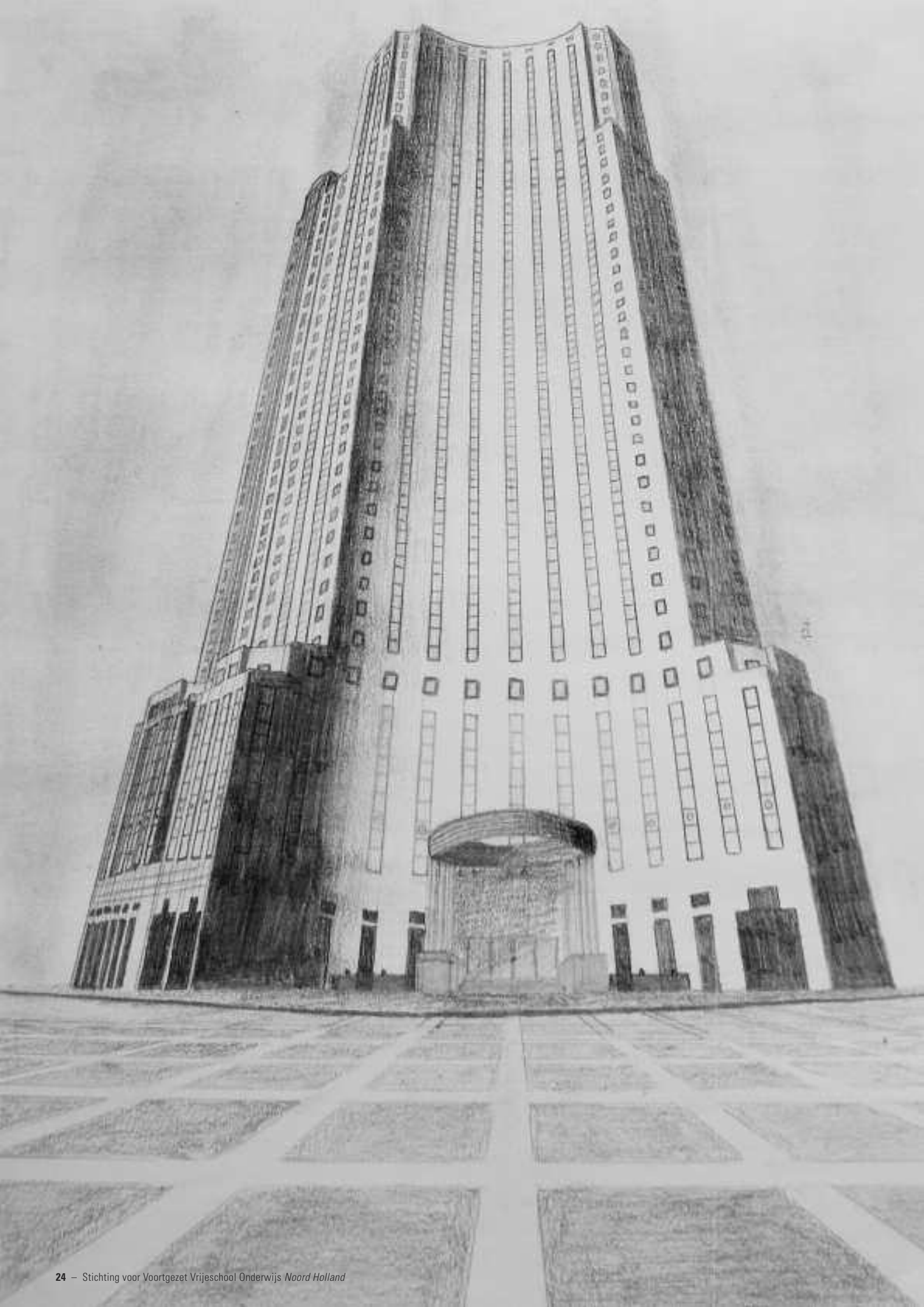
verdeling over de salarisschalen [%]

	LB		LC		LD	
datum						
01-10-2008	103,6804 (88,9)		7,0685 (6,1)		5,8208 (5,0)	
01-20-2010	95,64 (75,8)		23,12 (18,3)		7,43 (5,9)	
streefcijfer 2011	57		36		7	

Omdat de meeste teamleiders en directieleden in een docentenfunctie zijn ingedeeld, komen de cijfers in beide tabellen niet overeen.

verzuim [%]

	2010			2009		
	afwezig	ziekte	idem < 1 jaar	afwezig	ziekte	idem < 1 jaar
Amsterdam op	8,57	7,50	6,88	11,12	10,41	5,78
oop	4,66	4,66	4,66	6,09	5,83	5,83
Bergen op	8,64	5,63	3,97	5,19	3,25	3,25
oop	6,52	6,52	1,26	5,92	4,11	4,11
Haarlem op	8,53	6,13	6,13	7,4	5,14	5,14
oop	5,60	5,04	1,41	9,95	9,57	9,57
Bestuur	0,27	0,27	0,27	0	0	0
totaal opp	8,58	6,53	5,81	8,38	6,72	4,88
oop	5,65	5,47	2,38	7,35	6,47	6,47

Financiën

In februari 2010 heeft de afdeling rekenschap van de Inspectie van het Onderwijs de bestuurder te kennen gegeven dat de vermogenspositie van de stichting te hoog was; zeker in relatie tot de op dat moment geldende zwakke beoordeling van zes afdelingen geen goede zaak. Van de Inspectie uit werd gevraagd om een goede analyse van deze situatie en om een plan om deze hoge vermogenspositie te gebruiken voor investeren in het verbeteren van het onderwijs. In juni 2010 is het rapport van de afdeling rekenschap definitief geworden.

In 2010 is een aantal acties ondernomen om aan deze opdracht te voldoen:

- Er is een risicoanalyse gemaakt met behulp van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS). Deze analyse leverde op dat het gereserveerde bufferbedrag in de juiste orde van grootte ligt.
- Er is een financieel beleidsplan geschreven waarin beschreven: de huidige financiële stand van zaken, de te verwachten kansen en bedreigingen, en enkele eerste plannen om te komen tot investeringen in de kwaliteit van de school: examens, personeel en financiële en administratieve ondersteuning. De drie hieruit voortkomende projecten zullen in 2011 worden uitgevoerd.
- Er zijn initiatieven om onderwijsinhoudelijke vernieuwingen en verbeteringen te starten en te consolideren.
- De bestuurder heeft een driedaagse cursus financieel management gevolgd

Kwaliteitsbeleid Kwaliteitsbeleid moet erop gericht zijn om de dingen die je doet, steeds net iets beter te doen, en om grip te krijgen en te houden op de manier waarop je de dingen doet. In 2010 is het kwaliteitsbeleid geformuleerd. Essentieel daarin is het benoemen wie verantwoordelijk is voor wat, en hoe activiteiten geëvalueerd worden. Nadruk van het kwaliteitsbeleid in 2010 heeft gelegen in het verbeteren van een aantal onderwijskundige zaken: toetsen, PTA's, Onderwijsleerproces

Consolidatie Een aantal aspecten die op een school gewoon goed geregeld moeten zijn is in 2010 geconsolideerd. De Klokkenluider-regeling is gehandhaafd, de klachtenregeling is aangescherpt in overleg met de externe vertrouwenspersoon, het zorgbeleid voor leerlingen is verder verbeterd. Op al deze dossiers zal in 2011 verder geborduurd worden.

ICT: investeringen, Magister Teneinde het ICT gebruik te stimuleren is er op de vestigingen geïnvesteerd in hardware. Daarbij kan gedacht worden aan computers, en ook aan interactieve whiteboards, beamers en dergelijke. Bij sommige vakken wordt de computer geregeld gebruikt om experimenten te laten zien. Het gebruik van het leerlingadministratiesysteem Magister is in 2010 weer geïntensiveerd. Alle cijfers en getuigschriftteksten kunnen via Magister ingevoerd en de getuigschriften kunnen op alle drie de vestigingen via Magister worden gegenereerd.

	leerlingen (01-10-2010)			personeelsleden	
	computers	laptops		computers	
GGC	678	140		105	19
ARH	464	57	51	68	31
RSH	465	57	24	69	17

De toekomst Er wordt op gestuurd dat de drie scholen gaan groeien; het is inmiddels wel duidelijk dat een volledig curriculum voor VMBO-t, HAVO en VWO met minder dan 800 leerlingen niet haalbaar is. Met veel kunst- en vliegwerk lukt het tot nu toe wel, en het onderwijs is ook van voldoende kwaliteit. Om dat niveau minimaal te handhaven is wat meer vlees op de botten gewenst. Alle drie de vestigingen hebben wensen op het gebied van huisvesting: Amsterdam wil het gebouw uitbreiden, in Bergen is dringend behoefte aan meer, en kwalitatief betere, lokalen en in Haarlem is die situatie er ook.

Raad van Toezicht

De Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland is ingericht volgens de Code Goed Onderwijsbestuur. Dit betekent onder andere dat er een duidelijke scheiding bestaat tussen bestuur en toezicht binnen de stichting. Het toezicht op stichtingsniveau is belegd bij de Raad van Toezicht.

Personele samenstelling De Raad van Toezicht bestond in 2010 uit de volgende personen:

Alex Vermeulen	Voormalig lid Stichtingsbestuur, afgetreden in oktober 2007 Directeur Strator Consultancy Voorzitter van de Raad van Toezicht
----------------	---

Hans Schellekens	Voormalig lid Stichtingsbestuur, afgetreden februari 2009 Voormalig inspecteur en loopbaanadviseur Belastingdienst Vice-voorzitter Raad van Toezicht
------------------	--

Hans Jansen	Voormalig lid Stichtingsbestuur, afgetreden februari 2009 Voormalig administrateur/vestigingscoördinator ARHS Ex bestuurslid Rudolf Steinerschool Alkmaar en Tobiasschool Alkmaar/Bergen Secretaris Raad van Toezicht
-------------	--

Carien Bouvy	Bedrijfsjurist Flora Holland NMI gecertificeerd Mediator
--------------	---

Hans Lap	Directeur Scorlewald, instelling voor verstandelijk gehandicapten Voormalig bestuurslid Antroposofische Vereniging in Nederland Voormalig bestuurslid Vrije School Driebergen
----------	---

De leden zijn alle in februari 2009 aangetreden en zijn voor een periode van 4 jaar benoemd.
De leden zijn aansluitend voor een volgende periode van 4 jaar opnieuw benoembaar.

De leden van de Raad van Toezicht zijn aangesloten bij de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI). Deze Vereniging reikt toezichthouders in het onderwijs zeer bruikbare documenten aan en een aantal cursussen. Een lid van de Raad heeft in 2010 een seminar toezicht houden bijgewoond.

Uitvoering permanente taken De Raad van Toezicht heeft ook in 2010 uitvoering gegeven aan zijn permanente taken:

- toezicht op de algemene gang van zaken
- de Jaarverslaggeving 2009 en de goedkeuring ervan;
- de Begroting 2011 en de goedkeuring ervan;
- de werkgeverstaak voor de Bestuurder/Algemeen Directeur;

Toeicht algemene gang van zaken
In 2010 heeft de Raad van Toezicht 5 maal vergaderd, telkens samen met de Algemeen Directeur/Bestuurder, Harold Ansink. De Raad is telkens via de kwartaalrapportages van de Bestuurder en via zijn toelichting bij deze rapportage op de hoogte gebracht van de algemene gang van zaken op de scholen, binnen de stichting en in de relaties van de stichting met derden.
De Raad is de Bestuurder voor zijn heldere kwartaalrapportages zeer erkentelijk.

Financieel beleid
Rond het financiële beleid van de stichting heeft de Raad van Toezicht

- met de nieuwe accountant een preciezer contract afgesloten, met als effecten o.a. dat de Raad jaarlijks een accountantsrapportage ontvangt en ook de Raad bij fraude altijd wordt geïnformeerd;
- zich op de hoogte gesteld van de adviezen van de Commissie Don over de kapitalisatiefactor (financiële reserves) van de scholen;
- zich op de hoogte gesteld van de uitkomsten van het Onderzoek Financiële Positie van de Inspectie;
- deelgenomen aan een interne financiële risicoanalyse, uitgevoerd door VBS en NAR;
- het besluit van de Bestuurder besproken om in nauw overleg met de rectoren een financieel beleidsplan voor de stichting op te stellen waarin een investeringsbegroting is opgenomen die

- zichtbaar maakt hoe de beschikbare reserves uit privaat- en overheidsgeld in de komende jaren zullen worden ingezet;
- zich ter voorbereiding van de investeringsbegroting uitgesproken over de definities van verplichtingen, voorzieningen en risico's;
- zich uitgesproken over handhaving van het onderscheid tussen het juridisch en economisch eigendom van de schoolgebouwen en geadviseerd om na overleg met de accountant en conform de richtlijn jaarverslaggeving onderwijs voortaan alleen het privaat deel van de financiering van de schoolgebouwen in de balans van de stichting op te nemen;
- ingestemd met de aanpassing van de verdeling van het juridisch eigendom van het schoolgebouw in Haarlem tussen het PO en VO;
- de Bestuurder geadviseerd om voor de begroting 2012 een begrotingsbrief op te stellen met richtlijnen voor het opstellen van de begroting; een eenduidige toepassing van de rekenmethodiek kan in de visie van de Raad de transparantie van de begroting verbeteren;
- bevestigd dat (aanvullende) begrotingen voor (ver)nieuwbouw van de schoolgebouwen – ook als het gaat om financiering met overheidsgeld – voorafgaand ter goedkeuring aan de Raad worden voorgelegd;
- met de Bestuurder gesproken over de voortgang van de invulling van de functiemix en van de financiële consequenties daarvan;
- besloten dat conform nieuwe richtlijnen per 1-1-2010 geen separate BAPO-voorziening mag worden aangehouden. Het saldo van deze voorziening word toegevoegd aan de algemene reserve. De BAPO-verplichtingen per personeelslid blijven wel geadministreerd worden.

Werkgeverschap
2010 was het eerste jaar in de vaste aanstelling van Harold Ansink als Bestuurder/Algemeen Directeur. In zijn functie als werkgever voor de Algemeen Directeur/Bestuurder heeft de Raad van Toezicht met Harold Ansink in 2010 over mogelijke externe uitbreidingen van zijn functie besproken, zijn contacten met collega bestuurders in de VvVS. Wederom heeft de Raad een functioneringsgesprek met de Bestuurder gevoerd mede op basis van reacties van de rectoren en een vertegenwoordiger van het OOP.

Uitvoering toezicht op speerpunten van beleid De Raad van Toezicht heeft zijn toezicht in 2010 verder geconcentreerd op enkele speerpunten in het beleid van de Bestuurder:

1. Het beleid gericht op het voorkomen van verlenging van het aangepast Inspectietoezicht op onze scholen.
Daarbij heeft de Raad
- zich verdiept in de methodiek die de Inspectie hanteert bij de vaststelling van de kwalificaties over de scholen;
- zich voortdurend laten informeren over de gesprekken en bevindingen van de Inspectie in het kader van het aangepast toezicht;
- met de Bestuurder gesproken over zijn plan van aanpak, de voortgang van de verbeteracties en zijn rapportages in het kader van het aangepast toezicht;
- zich op de hoogte gesteld van de resultaten van de schoolexamens en de centraal schriftelijke eindexamens;

De Raad van Toezicht heeft eind 2010 verheugd geconstateerd dat door het beleid van de Bestuurder samen met de Rectoren en forse inspanningen van de scholen het aangepast toezicht per november 2010 is beperkt tot 2 van de 9 afdelingen van de drie scholen en dat het GGCA weer volledig onder het basisarrangement valt.

Het kwaliteitsbeleid binnen de stichting.
De Raad heeft vastgesteld, dat

- de Rudolf Steinerschool in Haarlem thans over een geheel nieuw schoolgebouw en een gemoderniseerd nevengebouw beschikt wat de kwaliteit van het onderwijs naar verwachting zeer ten goede zal komen; de Raad heeft de rector van de school met deze prestatie gefeliciteerd;
- de Adriaan Roland Holtschool in 2010 heeft de intentie tot renovatie van het bestaande pand in Bergen;
- de stichting een Kwaliteitsplan 2010-2011 heeft opgesteld;
- binnen de scholen en op stichtingniveau intensief wordt door gedacht over verbetering van de kwaliteit van het onderwijsleerproces, leiderschap, personeelsbeleid, interne organisatie en het management;
- de tijdens het aangepast toezicht geïntroduceerde methoden voor het monitoren van examenresultaten binnen de scholen worden verankerd om de bereikte positieve resultaten te behouden;

- De gedachtevorming tussen de Raad en de Bestuurder over de oplossing van knelpunten in de organisatiestructuur binnen de scholen en op stichtingsniveau heeft tot concrete aanpassingen en oplossingen geleid.

De ontwikkeling van de begroting als financieel stuurinstrument De Raad heeft in 2010 met de Bestuurder de activiteiten besproken om de begroting niet louter een eenmalige raming van uitgaven te laten zijn, maar ook een financieel stuurinstrument. Het opstellen in 2010 van het financieel beleidsplan, een risicoanalyse, een investeringsbegroting en de vernieuwing van het beleid m.b.t. de ouderbijdragen zijn essentiële stappen op die weg. Daarnaast heeft de Bestuurder in 2010 onderzoek laten doen naar de bestaande en gewenste financiële organisatie binnen de stichting en de uitkomsten daarvan met de Rectoren besproken.

Toepassing Code Goed Onderwijsbestuur De Raad van Toezicht constateert dat 2010 wederom een leerzaam jaar is geweest in de toepassing van het nieuwe bestuursmodel en van de Code Goed Onderwijsbestuur.

De scheiding tussen bestuur en toezicht is als principe een helder en nuttig uitgangspunt gebleken en dit principe is in 2010 meer consequent naar het handelen vertaald. Voor de Raad van Toezicht impliceert het handelen conform de statuten en het bestuursreglement dat de Raad optreedt als toezichthouder, als werkgever voor de Bestuurder, als adviseur van de Bestuurder en in zijn taak om aan enkele in de statuten genoemde besluiten van de Bestuurder voorafgaande goedkeuring te verlenen. Elk handelen vergt een eigen stijl. De Raad heeft zich in 2010 de diverse stijlen meer eigen gemaakt.

De Raad wil zich conformeren aan de Code Goed Onderwijsbestuur en dit vergt, dat de Raad cq de Bestuurder deze toepast of anders uitlegt waarom van de code is afgeweken. De meeste bepalingen van de Code werden reeds in 2009 in de structuur van en voorzieningen binnen de stichting verankerd. De Raad van Toezicht constateert ook dat de Bestuurder in samenwerking met de Rectoren in 2010 wederom een grote inzet hebben geleverd om te voorzien in alle belangrijke beleidsinstrumenten die ook genoemd worden in de Code. De realisatie ten opzichte van de Code is thans als volgt:

- de missieformulering: opgenomen in een Strategisch Beleidsplan (2009);
- de instelling van een onafhankelijke Klachtencommissie (2009);
- de instelling van een Medezeggenschapsraad en opstellen van de MR-statuten (2009); in 2010 zijn door de Bestuurder ook de reglementen voor de vestigingsMR'n vastgesteld;
- openbare informatie over de organisatiestructuur en functies en personele invulling van de functies binnen de stichting (2009); deze informatie is in 2010 ook digitaal beschikbaar gekomen via de website van de stichting;
- het onderscheid tussen toezicht en bestuur, vastgelegd in de Statuten (2009);
- het integrale karakter en de onafhankelijkheid van het toezicht;
- de vaststelling dat de leden van de Raad van Toezicht geen bezoldiging ontvangen (2009);
- de vaststelling en invoering van een klokkenluidersregeling (2009);
- de structuur en personele invulling van het bestuur: vastgelegd in Bestuursreglement en Akte van Benoeming (2009);
- de taken en werkwijze van het bestuur: vastgelegd in Statuten, Bestuursreglement en Managementstatuut (2009);
- sturen op doelstellingen: strategie en doelstellingen zijn in 2009 opgenomen in Strategisch Beleidsplan. Nadere invulling van deze strategie en doelstelling heeft in 2010 plaatsgevonden in het Kwaliteitsbeleidsplan en in het (concept) Financieel beleidsplan. Een Personeelsbeleidsplan en een Communicatieplan zijn eind 2010 nog in ontwikkeling;
- prestatiesturing: in 2010 via een toenemend gebruik van het Kwaliteitsbeleid. De financiële beleidssturing (o.a. via de planning & control-cyclus) staat op de agenda van de Bestuurder voor 2011;
- risicobeheersing: deze wordt uitgevoerd via financiële instrumenten: jaarverslaggeving en begroting. In 2010 ook via een separate risicoanalyse.
- onafhankelijkheid van het toezicht: de Raad heeft in 2010 in aanvulling op het overleg met de Bestuurder een direct overleg gehad met de accountant en tijdens bezoeken aan hun scholen met de rectoren van de scholen in Haarlem en Bergen.

Binnen de VO-raad is afgesproken om de scholen ruimte te laten om op een zorgvuldige wijze verdere invulling te geven aan de code. De code wordt in 2011 bindend. In het komend jaar zal de Raad wederom onderzoeken hoe de werkwijze binnen de stichting zich tot de code verhoudt. De aandacht zal met name uitgaan naar de invulling van de horizontale verantwoording, risicobeheersing en de onafhankelijkheid van de toezichthouder.

Vorbereiding werkwijze 2011 De werkwijze die de Raad van Toezicht in 2010 heeft gevolgd – de focus op enkele speerpunten naast het uitvoeren van zijn permanente toezichtstaken – heeft de Raad geëvalueerd met het oog op zijn aanpak in 2011. Voor deze evaluatie is mede gebruik gemaakt van de uitkomsten van het gesprek dat de Raad op zijn uitnodiging in november 2010 had met de Inspecteur van het Onderwijs, de heer J. de Mulder. Dit gesprek ging over de verhouding tussen het interne en het extern toezicht op de scholen. Uit het gesprek kwam o.a. naar voren dat de scholen en de Raad van Toezicht via Vensters voor verantwoording een zeer goed instrument in handen hebben om kwaliteitsstandaarden te ontwikkelen en om de ontwikkeling van de kwaliteit van scholen aan het begin van het schooljaar te kunnen meten en te kunnen vergelijken met die van andere scholen.

Honorering Bestuurder en leden Raad van Toezicht De Bestuurder is in 2010 gehonoreerd naar analogie van de CAO voor het Voortgezet Onderwijs.

Conform de statuten van de stichting hebben de leden van de Raad van Toezicht in 2010 geen honorering ontvangen. De functie is onbezoldigd. Wel kunnen de leden hun onkosten declareren bij de stichting.

Nevenfuncties Bestuurder en leden Raad van Toezicht De Bestuurder is tevens onbezoldigd bestuurslid van het Eerste Coöperatieve Werkgeversverband in het Voortgezet Onderwijs.

De leden van de Raad van Toezicht hadden geen nevenfuncties (bij andere onderwijsinstellingen of aan de scholen toeleverende bedrijven en organisaties) die onverenigbaar zijn met de rol van onafhankelijk toezichthouder.

Jaarrekening

De integrale toelichting op de jaarrekening is ingediend bij de overheid, en goedgekeurd door de accountant. In deze paragraaf slechts de globale cijfers en voor het beleid van de stichting van belang zijnde bijzonderheden.

Introductie Jaarrekening De jaarrekening 2010 is opgesteld conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs d.d. 12 december 2007, nr. WJZ/2007/50507. De verantwoording betreft de Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland gevestigd te Amsterdam. De stichting heeft drie vestigingen, het Geert Groote College Amsterdam (GGCA), de Rudolf Steinerschool Haarlem (RSH) en de Adriaan Roland Holtschool in Bergen NH (ARH).

Financiële situatie op de balansdatum Over 2010 heeft de stichting een negatief resultaat behaald van € 92.617. De vestigingen zijn afzonderlijke economische lichamen met een eigen financiële verantwoordelijkheid binnen het kader van de statuten, bestuursreglement en managementstatuut en ze opereren binnen de beleidslijnen zoals die door het platform van Rectoren en Bestuurder worden geformuleerd. Het resultaat over 2010 van de vestigingen wordt hieronder kort toegelicht.

Geert Groote College Amsterdam

Leerlingen Het leerlingaantal is in schooljaar 2010/2011 licht gedaald ten opzichte van 2009/2010. Dit komt door een lagere instroom in het zevende leerjaar. Het aantal leerlingen bedroeg op 1 oktober 2010 678 (waarvan 8 vavo leerlingen en 11 leerlingen met LWOO) (was 687 op 1 oktober 2009).

Huisvesting Er is een nieuwe aanvraag voor uitbreiding van het schoolgebouw aan de Fred. Roeskestraat bij de gemeente Amsterdam ingediend. Een toezegging voor het voorbereidingsbesluit is in 2009 ontvangen. Het gaat hierbij om ongeveer 1800 m². De uitvoering van de nieuwbouw staat in het jaar 2012 in de planning.

Resultaat ten opzichte van de begroting Het resultaat over 2010 is € 179.877. Voor personeelkosten is bijna € 400.000 meer uitgegeven, deels als gevolg van hogere inschaling (LC in plaats van LB), door extra formatie en vervanging; deze uitgave is geheel gedekt door de hogere inkomsten van de rijksoverheid en hogere inkomsten vanuit het risicofonds (€ 150.000 i.p.v. de begrote € 50.000). Lagere uitgaven aan schoolboeken (circa € 160.000 uitgegeven tegen inkomsten € 220.000) en kleinere uitgave aan overige kosten. Van de gelden vanuit het leerplusarrangement is € 106.500 van de ruim € 184.000 toegerekend aan verschillende activiteiten en uitgaven.

Rudolf Steinerschool Haarlem

Leerlingen Op 1 oktober 2010 zijn er 465 leerlingen geteld, hiervan zijn 6 Vavo en 31 LWOO leerlingen (was 476 op 1 oktober 2009). De terugloop is met name te wijten aan een tegenvallende aanmelding klas 7 in 2010.

Huisvesting Hoewel het gebouw aan de Engelandlaan vrijwel gereed is, zijn er nog enige werkzaamheden verricht die gelieerd zijn aan deze nieuwbouw. Hiervoor was ook € 159.000 gereserveerd. (voor 2011 is 100.000 gereserveerd voor aanpassingen gebruik gebouw na voortschrijdend inzicht)

Resultaat ten opzichte van de begroting Het resultaat (€ - 84.596) is ruim een ton lager dan begroot; dit is met name te verklaren doordat de personeelskosten (€ 220.000) hoger waren in verband met incidentele ontslagvergoedingen, hogere vervangingskosten (vanwege niet goed functionerend personeel), te laag begrote werkgeverslasten (zoals hogere pensioenpremies) en inhuur van interimpersoneel (vervanging Michiel Boeken). Hogere uitgaven voor beheer en bestuur (€ 18.000) en schoonmaak (€ 32.000 in verband met groter contract en eenmalig vloeronderhoud). Hier staat tegenover dat er minder is uitgegeven aan instellingslasten en onderwijskosten algemeen (€ 60.000) en er meer Rijkssubsidies zijn ontvangen (160.000). Uiteindelijk zijn voor de afronding van de nieuwbouw/renovatie (€ 198.000) reserves ingezet (€ 159.000).

Adriaan Roland Holtschool Bergen

Leerlingenaantal Op 1 oktober 2010 telden wij 464 leerlingen, waarvan 12 Vavo leerlingen, ten opzichte van 482 op 1 oktober 2009 (waarvan 6 vavo leerlingen). De aanmelding was in 2010 dan ook ‘normaal’.

Huisvesting De huisvestingsproblemen van de ARH liepen ook in 2010 onverminderd door. Het huidige schoolgebouw voldoet niet meer aan de eisen die gesteld mogen worden aan permanente huisvesting voor een school voor voortgezet onderwijs. Er zijn in 2010 veel herstelwerkzaamheden verricht; de leerlingkantine is opgeknapt, het muzieklokaal is onderhanden genomen en de voorgevel is schoongemaakt, waardoor de school meteen een veel vriendelijker aanzien heeft gekregen.

Resultaat ten opzichte van de begroting Bij de vestiging Bergen is het resultaat € - 187.897. De formatie per 1 januari 2010 (37 fte) is in augustus gedaald naar 33,6 fte; deze ingreep heeft nog onvoldoende geleid tot een goede balans tussen inkomsten en uitgaven. Daarnaast waren er extra uitgaven voor doorlopende verworven bapo rechten, en een flinke inzet op de PR van de school.

	GGCA	RSH	ARH	totaal (€)
reserves	3.125.991	881.810	599.520	4.607.321
vaste activa	1.315.564	365.194	271.770	1.952.528
vrij vermogen (AR-VA) minus inv. subs.	1.810.427	510.833	327.750	2.649.011
voorzieningen	1.047.059	8.333	89.133	1.448.525
investeringssubsidies		135.035		135.035

voorzieningen: onderhoud gebouw, personeelskosten en diverse verlofaanspraken, alsmede een voorziening ouderbijdrage

Financiële kengetallen	2010	2009	2008	2007	2006	2005
solvabiliteit 1	0,52	0,51	0,48	0,46	0,55	0,58
solvabiliteit 2	0,77	0,79	0,64	0,84	0,86	0,84
kaptalisatiefactor	42,82	47,63	71,77	62,03	53,16	44,38
liquiditeit (current ratio)	3,97	3,62	2,29	4,79	5,05	4,22
rentabiliteit	-0,75 %	7,99 %	2,12 %	- 0,49 %	3,01%	5,03 %
weerstandsvermogen 1	24,86 %	27,31 %	21,94 %	20,09 %	20,12 %	17,96 %
weerstandsvermogen 2	46,16 %	52,46 %	54,61 %	53,48 %	54,15 %	51,32 %

current ratio	vloTTende activa in verhouding tot vloTTende passiva
solvabiliteitsratio 1	verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen
solvabiliteitsratio 2	verhouding eigen vermogen (incl. voorzieningen) ten opzichte van het totale vermogen
kapitalisatiefactor	balanstotaal minus gebouwen/terreinen afgezet tegen de totale baten
rentabiliteit	exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)
weerstandsverm. 1	eigen vermogen -/- MVA afgezet tegen ontvangen rijksbijdrage OCW
weerstandsverm. 2	eigen vermogen plus voorzieningen afgezet tegen totale lasten (incl. rentelasten)
MVA	materiële vaste activa

De reserves De stichting heeft ultimo 2010 een totale reserve van € 4.607.321. Een deel hiervan (€ 700.000) is bestemd voor nieuwbouw of renovatieplannen van de vestigingen in Amsterdam en Bergen. Een ander deel (€ 2.405.953) bestaat uit private mid-delen; in RJ 660 zijn private middelen gedefinieerd als ‘bestem-mingsreserve’.

Grondslagen

Materiële vaste activa Er wordt alleen geactiveerd als er sprake is van economisch eigendom van de activa. De afschrijvingspercen-tages zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. Bedragen boven de duizend euro worden geactiveerd.

De jaarlijkse afschrijvingspercentages bedragen voor:	
Gebouwen en renovatie	2%
Verbouwingen	p.m.
Computers	33%
Schoolmeubilair	10%
Kantoormeubilair	10%
Overgang inventaris 1996	7,5%

Effecten De stichting bezit de volgende obligaties (per 31-12-10):

<i>overzicht beleggingen</i>	<i>nominaal (in €)</i>	<i>looptijd tot</i>
3,375% Nederland	50.000	2017
3,75% Nederland	100.000	2023
3,875% Nederland	50.000	2020
3,875% Bank Ned Gem	50.000	2019
3,9% Oostenrijk	50.000	2020
4% Nederland	50.000	2018
4% Frankrijk	50.000	2018
4% Nederland	50.000	2019
4,125% Bank Ned Gem	50.000	2016

Onderhoudsvoorziening De onderhoudsvoorziening dient ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud voor zover deze niet door het Ministerie van OC&W worden gesubsidieerd. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op een meerjaren-on-derhoudsplan. De werkelijk bestede bedragen worden in mindering gebracht op de voorziening.

Kwaliteitsgelden

De besteding van de kwaliteitsgelden over de jaren 2008 - 2011 wordt in een separaat document, dat ook bestemd is voor de vesti-gingsmedezeggenschapsraden, toegelicht en verantwoord.

Bapo voorziening en eeuwigdurende vordering

Er zijn gelijktijdig twee stelselwijzigingen doorgevoerd, die elkaar op de balans deels compenseren.

De reservering voor opgebouwde Bapo gelden is, conform de afspra-ken in de CAO VO 2008 – 2010, afgebouwd en het resterende bedrag is toegevoegd aan de algemene reserves; de regeling is omgezet in individuele rechten van personeelsleden. De zogenoemde eeuwigdurende vordering op het ministerie van OC en W is van de balans af. Dit was feitelijk een fictief bedrag.

Rugzakgelden; ouderbijdragen De geormerkte gelden ten be-hoeve van de Rugzakleerlingen (LGF) zijn aangewend voor perso-nele kosten: de zorgcoördinatoren op de vestigingen en de resp. mentoren en klassenleraren zetten specifiek tijd in voor deze leer-lingen (taakuren). Daarnaast zijn er materiële kosten mee ge-moeid. De ouderbijdragen worden verantwoord naar de ouders toe via de medezeggenschap. De gelden worden globaal besteed aan zaken die normaal gesproken niet zouden kunnen: meer kunstonderwijs (to-neel, smeden, koorzang, eurutmie enzovoort) waarbij zowel materi-ële als extra personele kosten worden bekostigd.

Risicobeheer

Algemene risico's De algemene risico's zijn beperkt, ongeveer 85% van de uitgaven worden gedaan in de vorm van salaris, er is intern voldoende controle op deze uitgaven. Een probleem dat hierbij wel een rol gaat spelen is het in de CAO VO vastgelegde Entreerecht¹ en de landelijk afgesproken Functie-mix². Met alle Vrijescholen voor VO en ook andere scholen wordt gezocht naar een manier om het hieraan gekoppelde, te voorziene vermogensverlies te voorkomen.

Marktrisico Het Marktrisico van de stichting wordt met name be-paald door de leerlingeninstroom. Deze is van zeer veel externe fac-toren afhankelijk: bevolkingsontwikkelingen, reputatie van de schoolsoort, concurrentie van andere scholen in de regio. De finan-ciële gevolgen van de schommelingen in leerlingaantallen zijn goed op te vangen doordat het weerstandsvermogen op peil is. Dat neemt niet weg dat er actief werk gemaakt wordt van werving. De doorstroom van de vrije school leerlingen is tegenwoordig niet meer vanzelfsprekend. Met de vrijescholen in de omgeving van onze vestigingen wordt hierover intensief overleg gevoerd. Daar staat tegenover dat de aanwas van leerlingen van niet-vrijescholen toeneemt. Deze ontwikkeling wordt gestimuleerd door een actief PR-beleid.

Er zal in overleg met de andere vrijescholen voor VO worden ge-werkt aan een beter imago van dit schooltype. Er zijn veel zaken te benoemen die de vrijeschool op een positieve manier uniek maken. Verder maken de drie scholen van de stichting veel werk van de eigen profilering die de scholen binnen hun eigen regio uniek maakt. Hiermee zal het leerlingaantal op termijn minimaal op peil kunnen blijven. Dat is ook noodzakelijk. De wens is om in leerlin-genaantal te groeien.

Namen en adressen

Renterisico Het renterisico is beperkt; er is alleen geld uitgezet in kortlopende deposito’s, die de marktrente volgen. Op deze markt-rente hebben we geen invloed. De rente wordt conservatief begroot.

Liquiditeitsrisico (het risico dat de stichting niet aan haar ver-plichtingen kan voldoen)
De risico's zijn beperkt omdat de overheid op basis van het kastel-sel financiert. Bovendien is de kaspositie van de stichting goed: er zijn voldoende liquide middelen.

Kredietrisico Het grootste deel van de gelden komt in de vorm van overheidssubsidie naar de scholen toe; voor het overige komt er geld van de steunstichtingen. Het risico dat deze bronnen opdrogen is zeer gering.

Treasury Er wordt alleen in risicomijdende belegging bijv. in zogenaamde ‘gegarandeerde’ obligaties geld belegd. Onder risicomijdend beleggen wordt verstaan: iedere belegging waarbij de terugbetaling van de hoofdsom gegarandeerd is door een financiële instelling, dan wel een belegging in vastren-tende waarde uitgegeven door een financiële instelling. Vastren-tende waarden zijn openbare en onderhandse leningen uitgegeven door een financiële instelling. Dit sluit belegging in aandelen uit, tenzij een financiële instelling een hoofdsomgarantie geeft. Er is in totaal voor € 500.000 belegd in obligaties van Nederlandse en Europese overheden met een uitstekende staat van dienst.

Steunstichtingen / verbonden partijen De stichting is gelieerd aan een viertal stichtingen:
Amsterdamse Stichting voor Rudolf Steiner Pedagogie;
Stichting Vrije School Onderwijs Haarlem;
St. Derdengelden Kunstreizen Geert Groote School;
Stichting Rudolf Steiner Gebouwen Beheer.

De eerste twee stichtingen hebben tot doel het in stand houden van het vrijeschoolonderwijs; daartoe innen zij bijdragen van betrokken ouders; deze bijdragen worden gedoneerd aan de Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland en een aantal niet aan deze stichting gelieerde stichtingen.
De derde stichting beheert/ beheerde een spaarrekening die door ouders werd gebruikt voor het enige jaren vooruit sparen voor de kunstreis van de elfde/ twaalfde klassen.

De vierde stichting is in 1990 in het leven geroepen om de bouw van een aantal lokalen in Haarlem te faciliteren; deze lokalen zijn in 2010 overgedragen aan de Stichting voor Voortgezet Vrijeschool-onderwijs Noord-Holland en de stichting Gebouwen Beheer zal in 2011 worden geliquideerd.

De eerste drie stichtingen presenteren hun eigen jaarrekening en jaarverslag; de vierde stichting leidt een slapend bestaan. Er is geen sprake van consolidatie.

De toekomst Er wordt verwacht dat het leerlingenaantal in 2011 licht zal stijgen als gevolg van de goede inschrijvingen (in totaal 388 brugklassers).
De begroting 2011 laat een negatief resultaat zien; dit is mede het gevolg van het feit dat de subsidie voor de extra lessen die een groeiende school nu eenmaal moet geven, pas in 2012 zal worden geëffectueerd.

Het in 2010 uitgevoerde risico-onderzoek en het daaraan gekop-pelde financiële beleidsplan alsmede een tussentijds onderzoek van de accountant laten zien dat er in de komende vier jaren geïnves-teerd zal moeten worden in een professionelere organisatie, waarin de afspraken helderder zijn vastgelegd op het gebied van perso-neelsbeleid en administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Deze projecten zullen, naast de kwaliteitsverbetering en consolidatie van het onderwijs, speerpunten zijn in 2011 en 2012. Hierbij vormen ook de uitkomsten van het advies van de commissie Don over de vermogenspositie van scholen en het daarop geba-seerde advies van de commissie Mittelmeijer van de VO-raad een belangrijke leidraad.

Op langere termijn streven de scholen ernaar een iets grotere leer-lingpopulatie te krijgen (ca 800 voor het GGCA, ca 550 voor de an-dere vestigingen), waardoor de bekostiging van de (nu relatief kleine tot zeer kleine) lesgroepen in de tweede fase een minder grote druk op de begroting zal leggen.

¹ Het entreerecht houdt in dat elke eerstegraads docent die lesgeeft in het eerstegraadsgebied, voor de gehele aanstelling als LD-do-cent benoemd moet worden, per 1 augustus 2014. Een start met deze benoemingen moet vóór 1 januari 2011 zijn gemaakt. Er zijn drie docentschalen in het VO: LB, LC en LD. LD is de hoogste schaal. In de CAO VO voor 2011 – 2012 is het Entreerecht aange-past, wat wellicht een gunstig effect heeft op deze problematiek.

² Functiemix is de verhouding LB: LC: LD docenten. Op vrijescholen is die verhouding sterk aan de kant van LB; er zijn landelijk per-centages afgesproken, waarbij met name in de Randstad veel do-centen in een hogere schaal aangesteld dienen te worden. De daarvoor van overheidswege beschikbaar gestelde vergoeding is op de lange termijn niet toereikend.

*Algemeen postadres van
de Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland*
SVVSONH
Postbus 77779
1070 LJ Amsterdam

Adriaan Roland Holtschool
Rector: Freek op ’t Einde
Loudelsweg 38
1861 TG Bergen NH
072 5897219

Geert Groote College Amsterdam
Rector: Maarten Roest Crollius
Fred. Roeskestraat 84
Postbus 77779
1070 LJ Amsterdam
020 5745830

Rudolf Steinerschool Haarlem
Rector: Jos Reckman
Engelandlaan 2
2034 NA Haarlem
023 5361378

Algemeen Directeur / Bestuurder
Dhr. H. Ansink

Raad van Toezicht
Dhr. A. Vermeulen, voorzitter
Dhr. H. Schellekens, vice-voorzitter
Dhr. H. Jansen, secretaris
Mw. C. Bouvy
Dhr. H. Lap

Lijst van afkortingen	
ARH	Adriaan Roland Holtschool (Bergen)
C(S)E	Centraal (schriftelijk) Eindexamen
fte	full time equivalent (1 fte = 1 volle baan)
GGCA	Geert Groote College Amsterdam
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IDU	In-, door- en uitstroomgegevens
IVO	Individueel Voortgezet Onderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
MT	Management team; directie en teamleiders van één locatie tezamen
OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel
OP	Onderwijzend Personeel
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
RJ	Regeling Jaarverslaggeving
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RSH	Rudolf Steinerschool Haarlem
SE	Schoolexamen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs
VMR	Vestigingsmedezeggenschapsraad
VO	Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorgadviestea

De IDU tabellen

IDU gegevens 2010 – Stichting Voortgezet Vrijeschool Onderwijs *Noord Holland*
Geert Groote School *Amsterdam*

[illegible]

IDU gegevens 2010 – Stichting Voortgezet Vrijeschool Onderwijs *Noord Holland*
RudolfSteinerschool *Haarlem*

		tijdens de cursus						eind cursus vertrokken						examen klassen						verplaatsingen tot 01-10-2010 naar...																									
		01-10-2009		gekomen		vertrokken		bevorderd		niet bevorderd		diploma		geen diploma		netto totaal		1 ^e leerjaar		2 ^e leerjaar		3 ^e leerjaar h/v		3 vmbo t		4 vmbo t		3 havo		4 havo		5 havo		3 vwo		4 vwo		5 vwo		6 vwo		vavo		totalen	
1 ^e leerjaar	92		1		4											87		4	83																								87		
2 ^e leerjaar	89				2		1									86				10	34					36				6													86		
3 ^e leerjaar h/v	7															7								4							3												7		
3 vmbo t	40						3									37								36							1											37			
4 vmbo t	62								22		1					39											36												3			39			
3 havo	32															32							29								3											32			
4 havo	38		1		1											36											1	35															36		
5 havo	46								42		1					3																							2			2			
3 vwo	7		1													8							1								7											8			
4 vwo	16															16											4								12							16			
5 vwo	20															20													1								19					20			
6 vwo	21								20							1																							1				1		
vavo																0																											0		
totalen	470		1	2		7	4		84	2					372		4	83	10	34	70	36	41	36	41	36	6	14	12	19	6									371					
																		4	83	10	34	70	36	41	36	41	36	6	14	12	19	6												371	
																		87	2		1									3		1												94	
																		91	85	10	35	70	36	41	36	41	36	9	14	13	19	6											465		
	aantal leerlingen 01-10-2009																																												

IDU gegevens 2010 – Stichting Voortgezet Vrijeschool Onderwijs *Noord Holland*
Adriaan Roland Holtschool *Bergen*

[illegible][illegible]

Toelichting op de IDU tabel Schrik er niet van. We volgen hieronder even de leerlingen die op 1 oktober 2007 in de 3 havo/vwo klassen zitten; dat zijn er 65: dat zie je links in de tabel. Vervolgens staan er de aantallen leerlingen die tussen 1 oktober 2007 en 1 augustus 2008 zijn gekomen (instroom) en zijn vertrokken (uitstroom); dan komen de leerlingen die aan het eind van de cursus zijn vertrokken (2 met en 1 zonder overgangsbewijs); daarna staan er de leerlingen die de school verlaten met of zonder diploma (is niet relevant in klas 3). Dikgedrukt staan nu de leerlingen die op 1

augustus 2008 nog op de school zitten: 62.

Vervolgens zien we in het tweede deel van de tabel, waar de leerling in het nieuwe schooljaar zit. Horizontaal zie je naar welke afdeling/ klas een leerling gaat: 13 naar 4 vmbo-t, 8 naar 4 havo en 41 naar 4 vwo, en als je dan naar beneden doortelt, zie je helemaal onderaan hoeveel leerlingen er in 4 vmbo zitten op 1 oktober 2008: 13 leerlingen uit 3 h/v, 51 uit 3vmbo en 1 uit 4vmbo; samen 65.

Er is daar geen leerling van een andere school gekomen (externe instroom).

